

**Uzasadnienie do zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we
Wrocławiu z dnia 2024 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych
dla obszaru Natura 2000 Łęgi koło Chałupek (PLH020104)**

Zgodnie z art. 28 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r. poz. 1478 ze zm.) regionalny dyrektor ochrony środowiska ustanawia w drodze aktu prawa miejscowego - w formie zarządzenia - plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000. Plan zadań ochronnych stanowi podstawowe narzędzie planistyczne służące skutecznej ochronie obszarów Natura 2000.

Obszar Natura 2000 Łęgi koło Chałupek (PLH020104) (zwany dalej Obszarem) został zatwierdzony decyzją Komisji z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2010) 9669) (2011/64/UE). Obszar został wyznaczony rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 14 października 2021 r. w sprawie wyznaczenia specjalnego obszaru ochrony siedlisk Łęgi koło Chałupek (PLH020104) (Dz. U. z 2022 r. poz. 70) w celu zachowania we właściwym siedlisk przyrodniczych wymienionych w Załączniku I Dyrektywy Siedliskowej, tj.:

- 6430 ziołorośla górskie (*Adenostylion alliariae*) i ziołorośla nadrzeczne (*Convolvuletalia sepium*),
- 6510 niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*),
- *91E0 łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) i olsy źródliskowe.

Projekt planu zadań ochronnych dla Obszaru, został sporządzony z uwzględnieniem wymagań określonych w art. 28 ust. 10 ww. ustawy o ochronie przyrody oraz zgodnie z zapisami rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 99).

W przypadku tego Obszaru zachodzi przesłanka wynikająca z art. 28 ust. 11 pkt. 3a ww. ustawy o ochronie przyrody, która uzasadnia nieobejmowanie całości obszaru projektem planu zadań ochronnych, gdyż Obszar pokrywa się w części z obszarem będącym w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe Nadleśnictwa Henryków, dla którego ustanowiony został Plan Urządzenia Lasu (dalej: PUL) na lata 2020–2029, zawierający zakres planu zadań ochronnych dla Obszaru. PUL został zatwierdzony pismem Ministra Środowiska

i Klimatu znak DL-WGL.4100.39.2020 z dnia 23 grudnia 2020 r. i uwzględnia zakres, o którym mowa w art. 28 ust. 10 ww. *ustawy o ochronie przyrody*. Wobec powyższego, plan zadań ochronnych obejmuje tylko część Obszaru (14 ha z całkowitej powierzchni równej 127,2 ha), znajdującą się poza gruntami będącymi w zarządzie Nadleśnictwo Henryków.

Założeniem do opracowania projektu planu zadań ochronnych dla Obszaru jest utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu przedmiotów ochrony, który to obowiązek wynika z art. 6 (1) Dyrektywy Siedliskowej.

Przedmiotowy projekt planu zadań ochronnych zawiera wszystkie niezbędne elementy wynikające z zapisów ww. *ustawy o ochronie przyrody* i ww. *rozporządzenia w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000*.

W ramach badań terenowych zinwentaryzowano 100% powierzchni stanowiących miejsca występowania lub potencjalne miejsca występowania siedlisk przyrodniczych w granicach obszaru Natura 2000 Łęgi koło Chałupek (PLH020104) poza gruntami będącymi w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe.

W trakcie badań terenowych nie potwierdzono występowania siedliska 6510 Ekstensywnie użytkowane niżowe łąki świeże (*Arrhenatherion*). W jedynej lokalizacji, w której możliwe byłoby występowanie ww. siedliska występuje zbiorowisko roślinne nawiązujące kombinacją florystyczną do zdegenerowanych postaci łąk wilgotnych z związku *Calthion*, które nie stanowią siedliska przyrodniczego wymienionego w załączniku 1 Dyrektywy Siedliskowej. Prawdopodobnie w trakcie wcześniej prowadzonych inwentaryzacji przyrodniczych, zbiorowisko łąkowe występujące na terenie Obszaru, zostało błędnie zaklasyfikowane pod względem fitosocjologicznym do siedliska przyrodniczego 6510.

Na terenie objętym planem zadań ochronnych nie stwierdzono również występowania siedliska przyrodniczego 6430 Ziołorośla górskie (*Adenostylion alliariae*) i ziołorośla nadrzeczne (*Convolvuletalia sepium*), poza gruntami będącymi w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe.

W związku z tym w projekcie planu zadań ochronnych nie zidentyfikowano zagrożeń, celów ochrony oraz działań ochronnych dla tych siedlisk.

Jak wynika z informacji zawartych w PUL Nadleśnictwa Henryków na lata 2020-2029 nie potwierdzono również występowania siedlisk 6430 i 6510 na terenie będącym w zarządzie Nadleśnictwa Henryków. W przypadku siedliska 6510 na terenie objętym PUL brak jest gruntów nieleśnych mogących stanowić miejsce występowania siedliska.

Z uwagi na powyższe RDOŚ we Wrocławiu, w przypadku siedliska 6510, będzie występował do Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska z wnioskiem o usunięcie siedliska

z listy przedmiotów ochrony. Natomiast w odniesieniu do siedliska 6430 w trakcie aktualizacji planu zadań ochronnych RDOŚ we Wrocławiu będzie weryfikował zasadność utrzymania statusu siedliska 6430 jako przedmiotu ochrony i analizował przyczyny nie potwierdzenia jego występowania w Obszarze.

W wyniku przeprowadzonych badań terenowych stwierdzono występowanie jedynie siedliska *91E0 łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) i olsy źródliskowe. Zidentyfikowane płaty siedliska zajmują łączną powierzchnię 3,9 ha. Siedlisko zostało zidentyfikowane w granicach 6 działek ewidencyjnych.

Stan zachowania zidentyfikowanych płatów charakteryzuje zły stan zachowania (U2). Głównym czynnikiem powodującym obniżenie oceny stanu zachowania siedliska jest zaburzenie reżimu wodnego siedliska oraz niedostateczna ilość martwego drewna w obrębie płatów siedliska.

Zagrożenia dla zachowania właściwego stanu ochrony przedmiotu ochrony określono na podstawie faktycznego stanu zachowania siedliska. Zagrożeniom przyporządkowano kody i opisy z Listy referencyjnej zagrożeń, presji i działań stanowiącej załącznik nr 5 do obowiązującej Instrukcji wypełniania Standardowego Formularza Danych obszaru Natura 2000. Głównymi zagrożeniami zidentyfikowanymi w obrębie płatów siedliska jest występowanie odpadów w jednym z płatów (opony samochodowe), występowanie silnej ekspansji gatunku inwazyjnego niecierpka drobnokwiatowego *Impatiens parviflora* (ze względu na silną ekspansywność ww. gatunku zagrożenie trudne do wyeliminowania), występowanie w jednym płacie siedliska ekspansywnie rozwijającej się jeżyny, ograniczającej rozwój innych gatunków roślin, występowanie w obrębie siedliska siatki rowów odwadniających siedlisko, jak również obserwowane zjawisko zamierania jesionu wyniosłego *Fraxinus excelsior* L. wskutek choroby wywołanej grzybem *Hymenoscyphus fraxineus* oraz zbyt mała ilość martwego drewna.

Cele działań ochronnych zostały sformułowane zgodnie z ogólną zasadą przybliżania obszaru do stanu „przyrodniczo optymalnego”, przy uwzględnieniu aktualnego stanu wiedzy na temat przedmiotów ochrony, istniejących uwarunkowań społecznych oraz panujących ograniczeń. Cele działań ochronnych odwołują się bezpośrednio do parametrów i wskaźników stanu ochrony z przewodnika metodycznego opracowanego na potrzeby Państwowego Monitoringu Środowiska Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, wskazując na potrzebę utrzymania ocen parametrów i utrzymania lub poprawy wskaźników dla siedliska. Jako ogólny cel ochrony wskazano utrzymanie siedliska w złym stanie zachowanie (U2). Z uwagi na fakt,

iż w obszarze występują niewielkie płaty siedliska nie jest możliwa poprawa wskaźników związanych z występowaniem martwego drewna i poprawa oceny stanu zachowania ze stanu U2 do stanu U1.

Zaproponowane działania ochronne w postaci budowy zastawek na istniejących rowach melioracyjnych prawdopodobnie pozytywnie wpłynęłyby na funkcjonalność siedliska, w tym na ocenę wskaźnika „reżim wodny”. Dodatkowo wskazano, iż w trakcie opracowywania inwentaryzacji stanu lasu dla obrębu Chałupki i Pomianów należy uwzględnić występowanie siedliska przyrodniczego oraz uwzględnić w zadaniach z zakresu gospodarki leśnej w decyzji starosty wydanej na podstawie inwentaryzacji stanu lasów zadania związane z: pozostawianiem drzew dziuplastych i obumierających do naturalnego rozpadu oraz utrzymywaniem naturalnego odnowienia gatunków drzew zgodnych z siedliskiem.

Kolejnym działaniem koniecznym do podjęcia w celu eliminacji zagrożenia związanego z występowaniem odpadów w jednym płacie siedliska jest usunięcie opon samochodowych. Z uwagi na fakt, iż działania związane z usuwaniem odpadów stanowią w istocie powtórzenie regulacji art. 26 ust. 1 *ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach* (Dz. U. z 2023 r. poz. 1587 ze zm.), zgodnie z którą posiadacz odpadów jest obowiązany do niezwłocznego ich usunięcia z miejsca nieprzeznaczonego do składowania lub magazynowania. Z tego względu działanie to nie zostało ujęte w zarządzeniu w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych, a informacja na temat konieczności podjęcia stosownych działań została przekazana do właściciela/zarządcy terenu.

W toku opracowywania planu zadań ochronnych (na obszarze objętym planem) przeprowadzono pełne rozpoznanie stanu ochrony wszystkich przedmiotów ochrony i dokonano odpowiedniej analizy, w rezultacie której stwierdzono, iż nie zachodzi potrzeba wdrażania działań dotyczących uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony.

Z uwagi na fakt, że obowiązujące dokumenty planistyczne nie zawierają wskazań, które mogłyby wpływać negatywnie na przedmioty ochrony, nie było konieczności zawarcia w zarządzeniu ustanawiającym przedmiotowy plan zadań ochronnych - wskazań do zmian w dokumentach planistycznych niezbędnych do utrzymania bądź odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków zwierząt, dla których ochrony został wyznaczony Obszar.

Zaplanowano również monitoring stanu zachowania siedliska, którego zasady oparto na metodyce opracowanej przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska.

Sporządzenie planu ochrony dla Obszaru nie jest konieczne. Plan zadań ochronnych jest wystarczającym narzędziem do zapewnienia ochrony przedmiotom ochrony w Obszarze.

Ustanowienie planu zadań ochronnych poprzedzone zostało przeprowadzeniem postępowania z udziałem społeczeństwa.

W dniu 12 sierpnia 2024 r. w prasie o zasięgu lokalnym (Gazeta Wyborcza), na stronie internetowej (Biuletyn Informacji Publicznej) i w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska we Wrocławiu (na tablicy ogłoszeń) ukazało się obwieszczenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu znak WPN.6320.14.1.2024.MŁ.1 z dnia 9 sierpnia 2024 r. informujące o zamiarze przystąpienia do sporządzenia projektu zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 Łęgi koło Chałupek (PLH020104). Obwieszczenie zostało przekazane w celu jego upublicznienia do Urzędu Miejskiego w Ziębicach, Urzędu Miejskiego w Kamieńcu Ząbkowickim oraz Starostwa Powiatowego w Ząbkowicach Śląskich.

Następnie w dniu 29 sierpnia 2024 r. w prasie o zasięgu lokalnym (Gazeta Wyborcza), na stronie internetowej (Biuletyn Informacji Publicznej) i w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska we Wrocławiu (na tablicy ogłoszeń) ukazało się obwieszczenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu znak WPN.6320.14.2.2024.MŁ.1 z dnia 28 sierpnia 2024 r. informujące o przystąpieniu do sporządzenia projektu zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 Łęgi koło Chałupek (PLH020104). Obwieszczenie zostało przekazane w celu jego upublicznienia do Urzędu Miejskiego w Ziębicach, Urzędu Miejskiego w Kamieńcu Ząbkowickim oraz Starostwa Powiatowego w Ząbkowicach Śląskich.

W pierwszym etapie prac nad planem zadań ochronnych zidentyfikowano podmioty będące właścicielami/zarządcami działek położonych w granicach obszaru Natura 2000.

Warsztaty Zespołu Lokalnej Współpracy (ZWL) dla obszaru Natura 2000 Łęgi koło Chałupek zostały przeprowadzone w formie elektronicznej. W dniu 22 lipca 2025 r., pismem znak WPN.6320.14.4.2024.MŁ, przekazano do właścicieli/zarządców terenu w granicach Obszaru oraz organów gminy i starostwa projekt zarządzenia do zaopiniowania. Projekt zarządzenia został również w trybie roboczym przekazany do Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska do zaopiniowania.

Obwieszczeniem z dnia Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska we Wrocławiu zawiadomił o możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu poprzez zapoznanie się z projektem planu zadań ochronnych i możliwości składania uwag i wniosków. Informacja została podana do publicznej wiadomości zgodnie z art. 39 ust. 1 pkt. 1, 2, 3, 4 i 5

ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112) i w związku z art. 28 ust. 4 ustawy o ochronie przyrody.

Obwieszczenie zostało zamieszczone na stronie internetowej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska we Wrocławiu. Obwieszczenie było również wywieszone na tablicy ogłoszeń:

1. Urzędu Miejskiego w Kamieńcu Ząbkowickim w dniach
2. Urzędu Miejskim w Ziębicach w dniach
3. Starostwa Powiatowego w Ząbkowicach Śląskich.....

Osoby zainteresowane projektem miały 30 dni na składanie uwag i wniosków.

Projekt zarządzenia został na podstawie art. 59 ust. 2 *ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2025 r. poz. 428)*, uzgodniony przez Wojewodę Dolnośląskiego w dniu 2025 r.